

Výstava Příběh kapky: Cesta Jaroslava Heyrovského za Nobelovou cenou žije již 14 rokem

KVĚTOSLAVA STEJSKALOVÁ

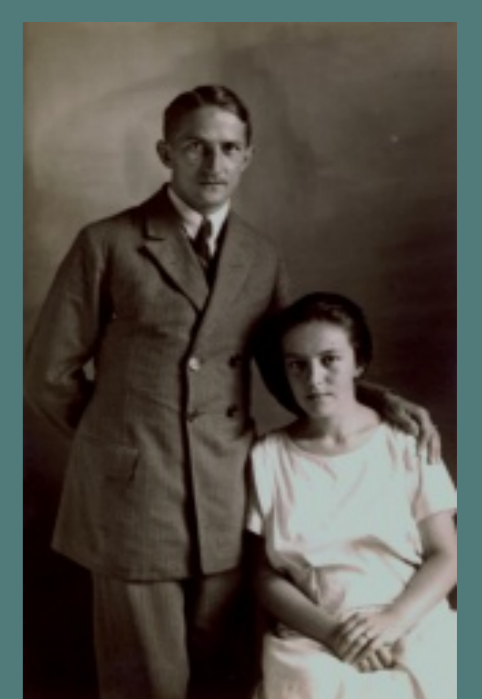
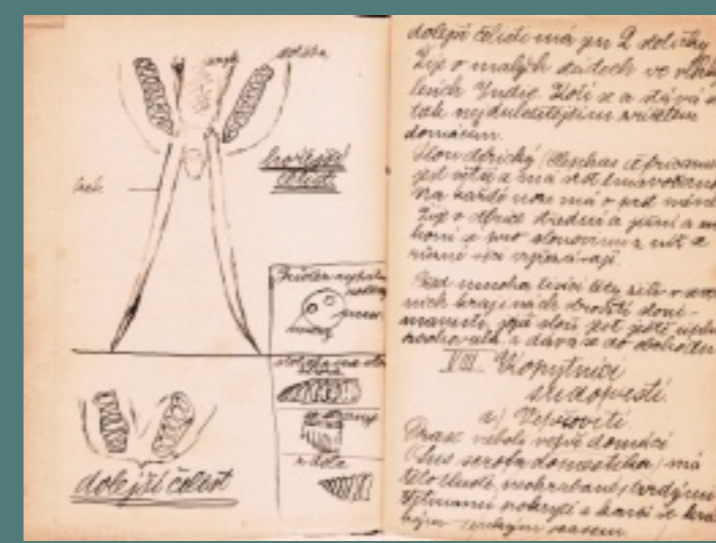
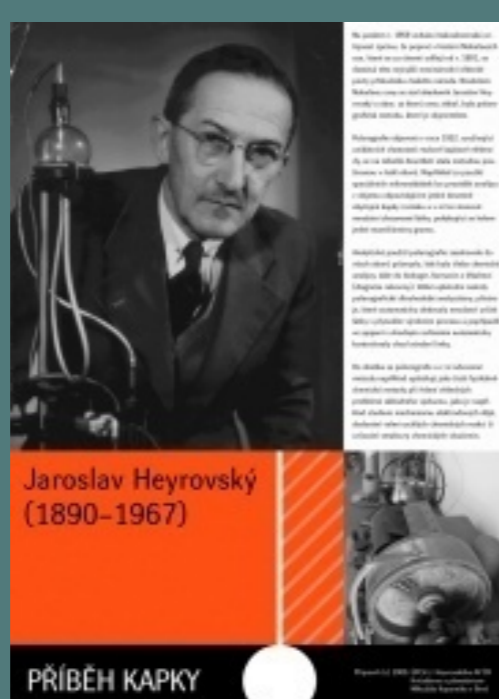
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i., Dolejškova 2155/3, Praha 8, 182 23

Putovní výstava s názvem Příběh kapky (plakát výstavy pro r.2009- obrázek 1) si klade za cíl připomenout a přiblížit návštěvníkům osobnost Jaroslava Heyrovského (20.12.1890-27.3.1967) nejen jako vědce, ale i jako člověka.

Expozice je uspořádána z dokumentů, které byly po dlouhá léta uloženy v archivu Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, řada informací byla čerpána z knih o Jaroslavu Heyrovském, které napsal jeho žák Jiří Koryta a z vyprávění dalších žáků či spolupracovníků J. Heyrovského. Vystavena je desítky různých polarografů z let 1924 až po 90. léta, fotografie a písemné dokumenty, knihy, publikace a filmový materiál. Pro výběr exponátů tým prohlédl téměř 10 kg písemných materiálů, 200 fotografií, 150 diapositivů a 6 km celuloidových filmů z 50. a 60. let, „oprášil“ desítku polarografů. První přípravy začaly již počátkem roku 2008 a výstava měla svou komorní předpremiéru v listopadu 2008 v rámci Týdne vědy a techniky organizované AV ČR v prostorách budovy na Národní třídě (obrázek 2 a 3). U návštěvníků vzbudila značný zájem, a tak se autorský tým (obrázek 4 a 5) rozhodl expozici rozšířit a její uspořádání v roce 2009 a 2010 dotáhnout dále, tj. nabídnout ji v rozpracovanější podobě veřejnosti na několika místech České republiky.

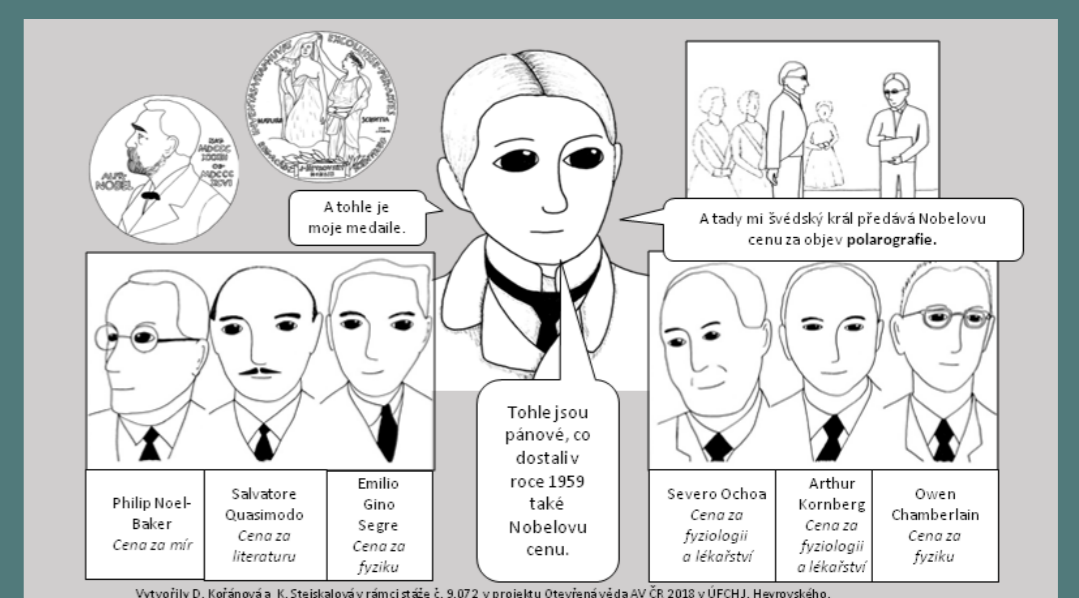
Expozice má tři části, první část je tvořena dvěma šesticemi velkoformátových plakátů (ukázka A0 plakátů – viz obrázek 6 a 7), které přibližují návštěvníkovi život a vědeckou práci Jaroslava Heyrovského. Rodinou Heyrovských byly k pořízení kopií či vystavení mezi exponáty zapůjčeny fotografie z rodinného alba (viz obrázky 9, 10 a 11), Archivem AVČR potom bronzová kopie Nobelovy medaile a diplom J. Heyrovského (viz obr. 8).

Druhou část expozice tvoří přístroje, vývojová řada 10 polarografů (např. obr.12, 13 a 14), skleněné polarografické nádoby (obr.14), diapositivy, se kterými polarografisté přednášeli, ukázky knih a publikací o polarografii v různých světových jazycích (obr. 15).

Filmy z 50. a 60 let dokumentující výzkum v polarografii jsou promítány jako nekonečná smyčka ve třetí části expozice. Výstava je doplněna doprovodným programem popularizačních přednášek nejen o Jaroslavu Heyrovském a jeho výzkumu v oboru polarografie, ale i o současné vědě a výzkumu v oboru fyzikální chemie, kterou se ÚFCH JH zabývá dnes, či pestrou paletou chemických workshopů pro žáky základních a středních škol. Dosud bylo předneseno celkem již 170 přednášek o životní cestě Jaroslava Heyrovského a polarografii, které navštívilo 8400 zájemců a přednášky stále pokračují (obr.16). Vzniká také zjednodušená verze výstavy v kreslené podobě pro žáky ZŠ (viz obrázek 20).

Výstava byla v období IX/2009 – XII/2021 instalována již 32 krát v celé řadě různých měst, někde i vícekrát (Praha 8x, Pardubice 3x, Brno 2x) (na celkových 43,5 měsíce - viz obrázky 17-19). Dohromady výstavu již navštívilo 31 300 návštěvníků, ale v letech 2020-2021 nám covidová opatření nedovolila výstavu uspořádat. Rok 2022 je rokem 100. výročí objevu polarografie (10.12.1922) a my snad budeme moci opět vycestovat.

Její rušný život lze sledovat na pravidelně aktualizované webové stránce s adresou <http://www.heyrovsky.cz> (obr.21 - záhlaví webových stránek výstavy).

Organizátorem výstavy je Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i. Na jejím uspořádání se spolupodílely 4 desítky partnerů, kteří výstavu podpořili finančně, mediálně nebo zapůjčili své prostory.